METSÄTALOUS

Hakkuujälki oli juuri päinvastainen, mistä oli sovittu. **METSÄNOMISTAJA ANJA INKINEN**
Olemme toimineet sopimuksen mukaan. **RISTO SAARINEN, UPM**

Foex alkaa julkaista puun hintaindeksejä

Sellun, paperin ja puupohjaisen bioenergian hintoja seuraava Foex alkaa julkaista kahta kaupallista puunhintaindeksiä.

Tukkipuu (PIX Sawlogs Finland) sisältää havutukkipuun hinnat. Kuitupuu (PIX Pulpwood Finland) kattaa sekä havu- että koivukuitupuun hinnat.

Indeksien julkaisua pohjustettiin Vision Hunters Oy:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön selvityksessä.

Puunhintaindeksit perustuvat Metsäntutkimuslaitoksen kantohintatilastoihin. Tulevaisuudessa indeksien tietopohjaa on suunnitteilla laajentaa myös metsänhoitoyhdistysten hintatiedoilla.

Kuukausittain julkaistavien hintaindeksien yksikkö on euroa kuutiometriä kohti. Indeksit on painotettu alueittaisten ja puulajeittaisten määrien kolmen kuukauden liukuvalla keskiarvolla.

Kuten Foexin muissakin indekseissä, ääriarvot poistetaan ennen indeksiarvon laskemista.

Ensimmäinen virallinen, tammikuun luvuilla laskettu indeksiarvo on tukkipuulle 55,97 euroa kuutiometriltä ja kuitupuulle 16,31 euroa kuutiometriltä.

Verrattuna vuotta aiempaan epäviralliseen indeksihistoriaan, tukkipuun indeksi on nyt yli 2,5 euroa ja kuitupuun lähes 0,3 euroa korkeammalla.

Foexin toimitusjohtaja **Timo Teräs** uskoo puunhintaindeksien olevan tärkeä askel myös koko Suomen puuhuollon kannalta.

”Indeksejä voivat hyödyntää sekä yksityiset puunmyyjät ja puuta ostava teollisuus että koneyrittäjät ja muut viiteryhmät. Puunhintaindeksit laajentavat Foexin indeksiperheen kattamaan myös puunjalostusketjun tärkeän alkupisteen”, Teräs sanoo.

MT

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

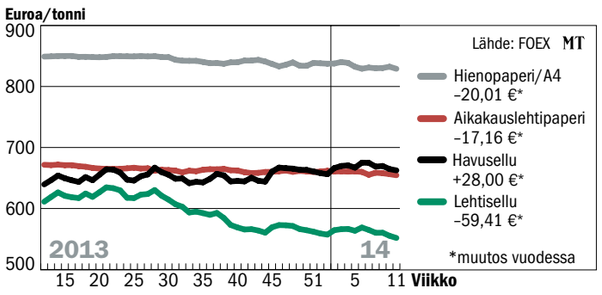

Kiinan talouskone yskii

Kiinan talouskone on yskinyt jo puolisen vuotta, kertoo sellu- ja paperimarkkinoita seuraava Foex.

Heikko kasvu uhkaa jo työllisyyttä. Se vaikuttaa väistämättä myös paperimarkkinoihin.

Vaikka kaikkien paperilaatujen kysyntä kasvaa Kiinassa, kasvu ei ole tarpeeksi nopeaa. Tuotannon lisäykset luovat maassa ylikapasiteettia.

Paperin hinta laskee, jolloin on painetta laskea myös kuidun hintaa.

Foexin mukaan Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa talous elpyy hyvin, mikäli Ukrainan kriisi ei aiheuta merkittäviä talouspakotteita Venäjälle.

Euroopassa havusellun markkinatilanne on ollut vakaa.

Muutaman viikon sisällä kolme yritystä on ilmoittanut investoivansa kapasiteetin lisäykseen.

> Paperin hinta laskee, jolloin on painetta laskea myös kuidun hintaa.

UPM lisää havu- ja lehtisellun tuotantokapasiteettiaan yhteensä 170 000 tonnia Kymissä ja Södra havusellun kapasiteettia 275 000 tonnia Etelä-Ruotsin Värössä.

Klabin lisää havusellun kapasiteettia 400 000 tonnia ja eukalyptussellun kapasiteettia miljoona tonnia Brasilian Ortigueirassa.

SUVI NIEMI

Inkisten pihametsän hakkuusta kehkeytyi pitkä riita

Eläkeläispariskunta pettyi UPM:n kanssa tehtyyn puukauppaan. Hakkuuta ei päässyt katsomaan eikä jälki vastannut odotuksia.

Anja ja Eero Inkinen ovat vaatineet UPM:ltä korvauksia epäonnistuneesta puukaupasta. UPM:n mukaan hakkuusopimusta ei ole rikottu.

MARKKU VUORIKARI

Yläharvennukseksi määritelty tonttihakkuu tehtiin noin vuosi sitten. Järeiden tukkipuiden lisäksi pihasta poistettiin nuorta puustoa toisin kuin maanomistajat toivoivat. Hyvitykseksi mielipahasta UPM toimitti ja istutti hakkuualalle 80 tainta. Lumen takia kannot jäivät korkeiksi.

HÄMEENLINNA (MT)

Anja ja **Eero Inkinen** Hämeenlinnan Lammilta ovat syvästi pettyneitä puukauppoihin metsäyhtiö UPM:n kanssa.

Eläkeläispariskunta halusi poistaa 0,6 hehtaarin pihametsästään suuria puita, jotka varjostivat pihaa. Hakkuun tulos oli kuitenkin järkytys.

”Hakkuujälki oli juuri päinvastainen, mistä oli sovittu”, Anja Inkinen sanoo. Hän puhuu tuhosta, hävityksestä ja pihapiirin raiskauksesta.

Leimikon ostanut **Risto Saarinen** UPM:ltä arvioi, että ainespuuta kertyy 60 kuutiometriä, polttorankaa 8 kuutiometriä ja hakkuutähdettä 42 kuutiometriä. Se on kirjattu hakkuusopimukseen.

Osa puista nauhoitettu

Inkiset kävivät Saarisen kanssa leimikon läpi ja kertoivat, mitkä puut tulisi poistaa. Saarisen mukaan pariskunnan oli tarkoitus merkitä kuitunauhalla säästettävät puut.

Inkiset kuitenkin nauhoittivat vain koivut, jotka he halusivat säästää. Inkisten mukaan UPM:n kanssa oli sovittu, että myös merkitsemätöntä lehtipuustoa säästetään.

Pariskunnan mukaan myös merkittyjä puita oli kaadettu.

”Korjuuohjeeksi hakkuukoneen kuljettajalle annoin, että kaikki puut saa ottaa pois, mitä ei ole merkitty”, Saarinen kertoo.

Mittaustodistuksen mukaan leimikolta kertyi 70 kuutiometriä ainespuuta ja 53 kuutiometriä hakkuutähdettä. Riitaa tuli nimenomaan energiapuusta, jonka määrä ei Inkisten mukaan vastannut sovittua.

Pariskunnalle tuli yllätyksenä, että pieniä, ranteenpaksuisia leppiä ja koivuja otettiin niinkin paljon pois. Heidän mielestään piha on pilattu avohakkuilla.

Hakkuutähde kirjattiin lopulta energiapuuksi.

Kotiosoite hakkuupaikalla

Inkisten mukaan epäselvyyksiltä olisi vältytty, jos hakkuun ajankohdasta olisi ilmoitettu ajoissa ja pariskunta olisi saanut olla paikalla neuvomassa, mitkä puut poistetaan.

Huhtikuussa eräänä iltapäivänä koneenkuljettaja soitti Eero Inkiselle kertoakseen tulostaan, mutta tämä ei tuolloin vastannut puhelimeen. Seuraavana aamuna Inkinen soitti kuljettajalle takaisin. Silloin hakkuu oli jo tehty.

”Koneenkuljettaja on toiminut hyväksyttävästi. Hän yritti soittaa. Kun puheluun ei vastattu, hän aloitti työmaan”, Saarinen toteaa.

”Hakkuutyömaat käydään nopeasti läpi. Ei ole varaa jäädä odottamaan, että omistajat saapuvat paikalle.”

Inkiset ovat kirjoilla Lammilla, talossa, jonka ympärillä hakkuu tehtiin, mutta homeongelman vuoksi he asuvat talvet Helsingissä tyttärensä luona.

Saarinen kertoo, ettei tiennyt, että pariskunta matkustaisi hakkuupaikalle Helsingistä.

”Sopimuspapereissa kotiosoitteeksi on merkitty Lammin osoite”, hän vetoaa.

Kiistaa kuusiaidasta

Inkisten tontille johtaa tie, joka on puomitettu.

”Puomi oli kiinni. Kuljettaja tuli tontillemme salaa”, Eero Inkinen toteaa.

Kiertääkseen puomin kuljettaja kaatoi tieltänsä neljä nuorta kuusta ja yhden järeän.

Inkiset ovat siitä käärmeissään, sillä heille kuusiaita oli tärkeä.

Kokenut konekuski

Inkisten pariskunta jäi kaipaamaan myös pihakatajaa, joka tuhoutui kookkaan männyn kaadossa.

Saarisen mukaan koneenkuljettajalla oli vain yksi mahdollinen kaatosuunta, sillä mänty sijaitsi kahden rakennuksen välissä. Kataja repeytyi rytäkässä juuristaan.

”Hakkuun suoritti Metsäkonepalvelun kuljettaja, joka on erittäin kokenut. Vaikealla kohteella hän teki taitavaa jälkeä”, Saarinen kommentoi työjälkeä kokonaisuudessaan.

UPM totesi vastineessaan Inkisten korvausvaatimukselle, että pienempiä puita ja alikasvosta on pakko poistaa, kun suuria puita kaadetaan rakennusten lähellä.

UPM: Loppuunkäsitelty

UPM:ssä Inkisten tapaus on otettu vakavasti. Asiaan ovat paneutuneet yhtiön lakimiehet, ja tieto on mennyt toimitusjohtajalle asti.

”Yhtiömme on ilmoittanut Inkisille, että olemme toimineet sopimuksen mukaan. Nyt asia on UPM:n puolesta loppuunkäsitelty”, Saarinen toteaa.

Inkiset voivat halutessaan vielä tehdä asiasta rikosilmoituksen.

SUVI NIEMI

Suullinenkin sopimus sitoo osapuolia

MTK:n lakimies **Tommi Siivonen** pitää Inkisten tapausta valitettavana ja hankalana.

”Sopimuksista täytyy pitää kiinni, mutta ilman näyttöä rikkomusta on vaikea todistaa”, hän toteaa. Lähtökohta Siivosen mukaan on, että maanomistaja saa päättää, mitä tehdään, ja sitä pitää noudattaa.

”Tässä tapauksessa UPM olisi ollut velvollinen välittämään koneenkuljettajalle tiedon, mitkä puut pitää säästää. Suullinenkin sopimus sitoo.”

Kun kuljettajalle ei ole mennyt tieto säästettäviksi tarkoitetuista puista kuin osittain, kuljettaja on tehnyt niin kuin itse on parhaaksi nähnyt.

Hakkuusopimuksessa arvioitu puumäärä on aina arvio, eikä toteutunut puumäärä tässä tapauksessa merkittävästi poikennut arviosta.

Siivosen mukaan hakkuun ajankohdasta ei tarvitse ilmoittaa maanomistajalle etukäteen, jollei ilmoitusvelvollisuudesta ole sovittu.

”Toisaalta suullinen sopimus pätee myös ilmoitusvelvollisuuteen.”

Uudistetun metsälain myötä erikoishakkuut todennäköisesti lisääntyvät. Jälki ei aina vastaa odotuksia – varsinkaan, jos metsätalous ei ole maanomistajalle tuttu asia.

”Kentällä puunostajien ja metsäneuvojien pitäisi olla skarppina. Puunmyyjälle on oltava selvää, mitä tehdään.”

Erikoishakkuissa Siivonen kehottaa maanomistajia tekemään aina tarkan, kirjallisen sopimuksen ja merkkaamaan huolellisesti puut, jotka haluaa säästää.

SUVI NIEMI

Suomen hiilinielun menetys hyvitetään

Suomi saa ilmaisia päästöoikeuksia enintään 10 miljoonaa tonnia hyvityksenä siitä, että Durbanin ilmastokokouksessa sovittu hiilinielujen laskentatapa muutti nurinkurisesti Suomen metsät hiilinielusta päästölähteeksi.

EU lupasi jo Durbanin kokouksessa vuonna 2011 korvata menetykset Suomelle, mutta vasta keskiviikkona lupaukselle saatiin vahvistus.

”Komission ja meidän yhdessä valmistelema esitys meni ilmastomuutoskomiteassa yksimielisesti läpi”, ratkaisuun tyytyväinen ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) kertoi keskiviikkona.

Durbanin ilmastokokous päätti, että metsäkadon eli metsän pinta-alan pienenemisen laskentaa tiukennetaan. Metsäkatoa ei voida enää korvata kokonaan metsänkasvusta syntyvällä hiilinielulla.

Suomea laskentamalli kohtelee epäoikeudenmukaisesti, koska Suomessa metsien pinta-alan pienenemisestä huolimatta metsät kasvavat hakkuita enemmän ja sitovat näin hiiltä vuosi vuodelta enemmän.

Niinistön mukaan nyt saavutettu ratkaisu kattaa täysimääräisesti sen riskin, mitä Durbanin laskentamalli synnytti. Enintään 10 miljoonan tonnin päästöoikeus voi yhdessä aiemman päästökauden ylijäämän kanssa tarkoittaa sitä, että päästöoikeudet ylittävät tarpeen.

Suomelle ei lisälaskua

Vaarana oli, että Suomi olisi joutunut ostamaan päästöoikeuksia metsäalan pienenemisen vuoksi.

”Meille ei tule kustannuksia metsäalan pienenemisestä ollenkaan”, Niinistö vakuutti ja viittasi Metsäntutkimuslaitoksen laskelmiin.

Niinistö pitää päätöstä tärkeänä, vaikka ongelman taloudellinen merkitys Suomelle on pienentynyt Durbanin kokouksen jälkeen.

”Tämä osoittaa, että kun Suomen rakentava linja Durbanissa mahdollisti globaalin ilmastotiekartan, näin pystytään EU:n sisällä ratkomaan myös meidän erityiskysymyksemme.”

Päästöoikeuksien siirrosta Suomelle on nyt EU-maiden kesken yksimielisyys.

”Tarkoitus on, että päästöyksiköiden siirto tapahtuu mahdollisimman pian”, Niinistö sanoi.

MTK tyytyväinen ratkaisuun

MTK:n metsäasiantuntijan **Janne Näräkän** mukaan EU:lta ei saatu täyttä korvausta, mutta metsäkadosta ei todennäköisesti tule Suomelle ylimääräisiä kustannuksia, kun korvaus yhdistetään Suomen omiin päästöylijäämiin.

Näräkkä pitää päätöstä periaatteellisesti tärkeänä, koska näin EU myöntää Suomen kärsineen vääryyttä Durbanissa ja EU oli valmis hyvittämään tämän.

MTK on tyytyväinen, että Suomi on ottanut aktiivisen ja johtavan roolin metsänielukysymyksissä valmisteltaessa kansainvälistä sopimusta.

”Näin pyritään varmistamaan se, ettei Durbanin virheitä toisteta globaalissa ilmastosopimuksessa. Tästä tulee antaa tunnustusta myös ministeri Niinistölle”, Näräkkä kiitteli.

JUHA KAIHLANEN

UPM valmistelee omaa PEFC-sertifiointiryhmää

UPM valmistelee oman PEFC-ryhmäsertifikaatin käyttöönottoa tämän vuoden aikana. UPM tarjoaa metsänomistaja-asiakkaille mahdollisuuden hankkia kestävästä metsätaloudesta kertova sertifikaatti yhtiön sertifiointiryhmän jäsenenä.

UPM hoitaa sertifiointiin liittyvät hallinnolliset asiat metsänomistajan puolesta. Sertifikaattiin liittyneet saavat ajantasaisen tiedon sertifioinnissa tapahtuvista muutoksista. UPM lupaa, että metsänomistajat voivat luottaa metsien hoidon ja käytön olevan PEFC:n vaatimusten mukaista.

Nykyiseltä alueelliselta PEFC-sertifiointijärjestelmältä putoaa pohja, kun metsänhoitoyhdistyslain muuttuessa alueelliset metsänomistajaliitot lopettavat toimintansa näillä näkymin ensi vuoden alussa. Metsänomistajaliitot ovat olleet ryhmäsertifioinnin hakijoita ja haltijoita.

Tavoitteena on luoda uusi mahdollisimman kattava PEFC-järjestelmä. Alustavia keskusteluja on käyty MTK:n ja teollisuuden kanssa.

UPM:n Pohjois-Euroopan metsäasioiden sidosryhmäjohtaja **Pekka S. Rajala** sanoo, että UPM haluaa olla mukana talkoissa, kun uutta kattavaa järjestelmää rakennetaan Suomeen.

”Vielä ei sellaista ole, ja siksi haluamme nyt huolehtia omista tehdasasiakkaistamme ja meihin läheisesti sitoutuneista metsänomistajista antamalle heille tällaisen viestin turvaverkosta.”

Rajala korostaa, ettei UPM:n sertifiointiryhmä ole poissulkeva tai suunnattu ketään vastaan.

”Kaikki varmasti haluamme, että PEFC-sertifiointi on Suomessa jatkossakin kattava ja uskottava. Se on metsäteollisuuden etu.”

JUHA KAIHLANEN